

Tárgytematika / Course Description

Fény- és színtan

MKNB_DSTM009**Tárgyfelelős neve /****Teacher's name:** Bakucz András**Félév / Semester:** 2024/25/1**Beszámolási forma /****Assesment:** Folyamatos számonkérés**Tárgy heti óraszám /****Teaching hours(week):** 0/2/0**Tárgy féléves óraszám /****Teaching hours(sem.):** 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja a hallgatók megismertetése a fénytán és a színtan alapvető törvényeivel, összefüggéseivel, a felületi és fényszín keletkezésével, tulajdonságaival, hogy gyakorló tervezőként a színek értő módon való felhasználásával esztétikai, érzelmi és szellemi igényeinket egyaránt kielégítő színvonalas műveket hozzanak létre. A színtan tudomány interdiszciplináris jellegéből adódóan az előadások tartalma széles horizonton mozog: a fénytani, színtani, színelméleti megközelítés mellett műszaki, esztétikai pszichológiai, filozófiai, kultúrtörténeti és művészettörténeti aspektusokból is vizsgáljuk a színt. Az elméleti felkészülés során a tananyaghoz szorosan kapcsolódó gyakorlati feladatok megoldásával (színminták, színekörök, színharmonia táblák és színkálák festése tojástemperával, temperával, akrillal) az elsajátított tudás rögzül, a színérzékenység, a színdifferenciáló és színasszociációs képesség finomodik. A manuális gyakorlati feladatok mindezekén túl igényes, tiszta, jól artikulált munkák létrehozását célozzák meg, ahol a kompozíció, a vizuális megjelenés kérdése is szóba kerül. A számítógépes színtervezési gyakorlatok a számítógépes színtervezési lehetőségekkel, szoftverekkel ismertetik meg a hallgatókat. A színek vizsgálatán és a színek rendszerezési lehetőségeinek megismerésén túl a hallgatók elsajátíthatják a színtervezés módszereit és eszközeit, a színrendszerek helyes használatát a mindennapi munkában.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. Bemutatkozás, a félév tematikájának és követelményrendszerének ismertetése. Bevezetés a színtan tudományba. Instrukciók a gyakorlati feladatok elkészítéséhez.
2. A színtan története (áttekintés az ókortól napjainkig)
3. Fénytani alapismeretek (a fény, a fény spektrális összetevői, fényforrások, fényvisszaverődés, fényelnyelés, fénytörés)
4. A látás (az emberi szem felépítése és működése, a színlátás hibái, a színinger és a színérzet)
5. Színtani alapismeretek (a szín, fényszín, felületi színek, komplementaritás, metaméria)
6. Kurzushét
7. Szín és ember (adaptációs folyamatok, irradáció, színáthangolódás, színpreferencia, színkonstancia, színasszociációk, pszichofizikai összefüggések)
8. Színkeverés, színmegjelenítés (additív és szubtraktív színkeverés, digitális képrögzítő technikák és színmegjelenítő eszközök színvisszaadása, monitor színkalibráció bemutatása)
9. Színkontrasztok (a 7 fő színkontraszt J. Itten szerint)
10. Színharmoniaiak (a színharmonia feltételei, a monokrómától a polikróm harmoniaiáig Nemcsics A. szerint)
11. Színrendszerek és színmérés (főbb színrendszerek /NCS, CIE, Munsell stb./ és színyűjtemények /RAL, Pantone stb./ ismertetése, spektrofotométeres színmérés bemutatása)
12. A Coloroid színrendszer (a Coloroid felépítése, használata, szerepe; a Coloroid mint a magyar színszabvány)
13. Színtervezés (a színtervezés metodikája; a számítógépes színtervezés lehetőségei; általános és speciális funkciójú enteriőrök tervezése; exteriőr színes tervezése; színtervek készítése; a szín az építészetben, a formatervezésben és a tervezőgrafikában)
14. Történelmi korok színekdelvése; a szín a Bauhaus-ban; a szín napjainkban.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Nemcsics Antal: Színdinamika. Színes környezet tervezése. Bp. Akadémiai Kiadó. 2004. ISBN 963 05 8027 6

dr. Ábrahám György: Optika. Bp. Panem. 1998. ISBN 963 545 144 X

Itten, Johannes: A színek művészete. Bp. Göncöl Kiadó. Tanulmányi kiadás. 1997. ISBN 963 7875 93 X Online: https://monoskop.org/Johannes_Itten

Itten, Johannes: A színek művészete. Bp. Göncöl – Saxum. 2002. ISBN(10) 963 9183 58 X ISBN(13) 978 963 9183 58 2

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL